

РЕШЕНИЕ

№ 408

гр. Плевен, 23.03.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ПЛЕВЕН, X ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и трети февруари през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Мариана К. Тодорова Досева

при участието на секретаря МАРИНА Г. ЦВЕТАНОВА
като разгледа докладваното от Мариана К. Тодорова Досева Гражданско дело № 20214430104773 по описа за 2021 година

Иск с правно основание чл.55, ал.1, предложение първо ЗЗД с цена на иска 186,87 лв.

Производството по делото е образувано по подадена искова молба от С. Р. С., ЕГН*****, *** против ***, ***, със седалище и адрес на управление: ***. В исковата молба се твърди, че на 14.09.2018 г. С. Р. С. сключил договор за кредит № *** с „***” ЕООД. Твърди, че в договора е посочено, че сумата по отпуснатия заем е в размер на 860.00 лева, а общата сума която следва да върне С.С. е в размер на 1046.87 лева, платима тридесет дни след сключването на договора. Твърди, че уговорения годишен лихвен процент /ГЛП/ е в размер на 40.980 %, а годишният процент разходи /ГПР/ е в размер на 49.600 %. Твърди, че също така в договора е уговорено, че С.С. дължи и такса за експресно разглеждане в размер на 157.90 лева. Твърди, че С. Р. С. е погасил изцяло сумата по сключения договор, а именно в общ размер на 1046.87 лева. Счита, на първо място, че гореописаният договор е нищожен /недействителен/ на основание чл. 22 от Закона за потребителския кредит /ЗПК/ вр. чл. 26, ал. 1 от Закона за задълженията и договорите /ЗЗД/, тъй като противоречи на законоустановените императивни правила. Счита, че процесния договор е нищожен на основание чл. 10, ал. 1 вр. чл. 22 от ЗПК, тъй като не е спазена предвидената от закона форма. Посочва, че се касае за

сключване на договор за предоставяне на финансови услуги от разстояние, тъй като от отправяне на предложението до сключването на договора са използвани изключително средства за комуникация от разстояние. Поради изложеното, счита че за действителността на договора следва да е спазена процедурата, уредена в Закона за предоставяне на финансови услуги от разстояние /ЗПФУР/ - чл. 8 и сл., и Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги /ЗЕДЕУУ/. Твърди, че в настоящия случай тази процедура не е спазена, тъй като доставчика „***” ЕООД не е изпълнил императивно вменените му задължение да предостави на потребителя С.С. изискуемата преддоговорна информация, не е получил валидно съгласие на потребителя за сключването и изпълнението на договора, както и за условията, при които последният може да се откаже от него. Твърди, че всички разменени между доставчика и потребителя електронни съобщения не отговарят на императивните изисквания на ЗЕДЕУУ. Твърди, че по своята същност представляват електронни документи, които обаче се явяват неподписани такива, тъй като не е спазена предвидената процедура за удостоверяване на техния действителен автор /например чрез квалифициран електронен подпис/, респективно същите нямат т.нар. „формална доказателствена сила“ по смисъла на чл. 180 от Гражданския процесуален кодекс /ГПК/. С оглед на посочено счита, че ответното дружество е приело за сключен процесния договор с С.С. в нарушение на предвидените императивни правила, без последният да е изразил валидно своето съгласие. Смята, че е нарушено изискването процесните договори да са написани по ясен и разбираем начин, като всички елементи на договорите да се представят с еднакъв по вид, формат и размер шрифт - не по-малък от 12, в два екземпляра - по един за всяка от страните по договорите. Счита, че Договорът за потребителски кредит е нищожен на основание чл. 11, ал. 1, т. 7 вр. чл. 22 от ЗПК, тъй като не е посочен съществен елемент от неговото съдържание, а именно общият размер на кредита. Излага аргументи, че за действителността на договора е необходимо в общия размер на кредита да е правилно посочена сумата, която реално подлежи на получаване от кредитополучателя, как се изплаща същата /в брой или по банкова сметка/ и кога следва да бъде изплатена. Твърди, че в случая е налице единствено формално посочване на размера на отпуснатия заем /860.00 лева/. Също така липсва посочване на начина, по който ще бъде изплатена сумата, както и в какъв срок. Счита, че

Договорът за потребителски кредит е нищожен и на основание чл. 11, ал. 1, т. 10 вр. чл. 22 от ЗПК, тъй като не е налице съществен елемент от неговото съдържание, а именно годишният процент на разходите /ГПР/ по кредита, както и общата сума, дължима от потребителя, при посочване на взетите предвид допускания, използвани при изчисляване на годишния процент на разходите, по определения в приложение № 1 към ЗПК начин. Счита, че в нарушение на императивните правила, в договора за потребителски кредит ГПР е посочен единствено като процент, но без изрично да са описани и основните данни, които са послужили за неговото изчисляване. Смята, че липсата на ясно разписана методика на формиране на ГПР по кредита, а именно кои компоненти точно са включени в него и как се формира посоченият в договора ГПР от 49.600 %, е в пряко противоречие с императивните изисквания на чл. 19, ал. 1 вр. чл. 10, ал. 2 и чл. 10а, ал. 2 и 4 от ЗПК. Твърди, че в договора единствено е посочен годишен лихвен процент /ГЛП/ от 40.980 %, без обаче да става ясно как тази стойност се съотнася към ГПР по договора. Освен посочената възнаградителна лихва, в съдържанието на договора не са включени всички останали такси и разходи, индивидуализирани по вид и размер, и водещи до различен размер на ГПР /в това число начислената такса за експресно разглеждане/. Излага съображения, че съгласно Решение от 20.09.2018 г. по дело С-448/2017 г. на СЕС „На непосочването на ГПР в договор за кредит трябва да се приравни ситуацията, в която в договора се съдържа само математическа формула за изчисляването на този ГПР, без обаче да предоставя необходимите за това изчисляване данни. В подобна ситуация не може да се счете, че потребителят е напълно запознат с условията по бъдещото изпълнение на подписания договор към момента на сключването му и следователно, че разполага с всички данни, които могат да имат отражение върху обхвата на задължението му“. На следващо място смята, че в договора за потребителски кредит е налице грешно посочен размер на ГПР, а действителният такъв /в размер на 260.75 % за конкретния договор/ е над максимално установения праг на ГПР, предвиден в императивната разпоредба на чл. 19, ал. 4 от ЗПК, като в тази връзка не е посочена и общата сума, дължима от ищеца. Твърди, че в процесния договор е посочено, че С.С. дължи такса за експресно разглеждане в размер на 157.90 лева, която сума впоследствие е изплатена заедно с останалите дължими суми по кредита на „***“ ЕООД. Счита, че подобна

такса не се дължи на основание чл. 10а, ал. 2 от ЗПК, тъй като заемателят не следва да заплаща такси за действия, свързани с усвояване и управление на кредита. Експресното разглеждане на молбата за кредит е част от усвояването на кредита, поради което такса за такъв вид разглеждане не се дължи. В тази връзка смята, че тази такса по своята същност представлява печалба за кредитора, надбавка към главницата, която се плаща периодично, поради което трябва да е част от ГЛП и ГПР, като в случая това законово изискване не е спазено. Също така счита, че начислената такса за експресно обслужване е заплатена при начална липса на основание. Смята и, че в случая начислената такса за експресно обслужване представлява заплащане на възнаграждение за услуга, която реално не е предоставена на С.С.. Също така счита, че клаузите, уреждащи заплащането на цена за допълнителни услуги, са изцяло неравноправни и нищожни. Същите са във вреда на потребителя по смисъла на, чл. 143, ал. 1, т. 3 от Закона за защита на потребителите /ЗЗП/ - не отговарят на изискванията за добросъвестност и водят до неравновесие в правата на страните, тъй като за да се възползва длъжникът от всички допълнителни услуги по сключеното споразумение се изисква одобрение от кредитора. От горното следва, че потребителят следва да плати предварително за възможност, която изцяло зависи от волята на кредитора. С тези клаузи се въвежда задължение на едната страна по договора да заплати за услуга, която има по силата на самия закон - правото на страните да променят срока на падежа на договора, както и свободата им да отложат една или повече погасителни вноски, което води до значителна неравноправност на същите. Също така счита, че тези клаузи не са индивидуално уговорени, съгласно чл. 146 от ЗЗП. Смята, че в пряко нарушение на императивното правило на чл. 19, ал. 1 вр. чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК „***“ ЕООД не е включило в ГПР разходите за заплащане на „такса за експресно разглеждане“ в размер на 157.90 лева, която по своята същност представлява печалба за кредитора, надбавка към главницата, която се плаща периодично, поради което трябва да е част от ГЛП и ГПР. Счита, че при условие, че ГПР беше законосъобразно описан, действителният такъв щеше да възлиза на 260.75 % /а не както е посочен в договора - 49.600%/. Ето защо счита, че е налице нарушение на разпоредбата на чл. 19, ал. 4 от ЗПК, водеща до нищожност на договора като цяло, тъй като търговецът е заблудил потребителя за действителния размер на ГПР, приложим в отношенията между страните.

Посочва, че според императивната разпоредба на чл. 19, ал. 4 от ЗПК, ГПР не може да бъде по-висок от пет пъти размера на законната лихва по просрочени задължения в левове или във валута, определена е постановление на Министерския съвет на Република България, което означава, че лихвите и разходите по кредита не могат да надхвърлят 50 % от взетата сума. Ето защо счита, че на основание чл. 19, ал. 5 от ЗПК, клаузи в договор, надвишаващи определените по ал. 4, са нищожни. Счита, че с тези действия „***” ЕООД е заобиколило изискванията на ЗПК за точно посочване на финансовата тежест на кредита за длъжника, като съгласно чл. 21, ал. 1 от ЗПК, всяка клауза в договор за потребителски кредит, имаща за цел или резултат заобикаляне изискванията на закона, е нищожна. Излага, че всички приложими към сключването, изпълнението, прекратяването и развалянето на потребителски договори национални нормативни актове /ЗПК, ЗПФУР, ЗЕДЕУУ и др./ са приети в Република България, въз основа на присъединяването ни към Европейския съюз и произтичащите от това задължения за синхронизиране на българското законодателство с европейското. Ето защо счита, че приложимото национално законодателство следва да бъде тълкувано и прилагано съобразно духа, целите, съображенията и разпоредбите на действащата Директива 2008/48/ЕО на Европейския Парламент и Съвета от 23 Април 2008 г. относно договорите за потребителски кредити. Във връзка с горното смята, че неизпълнението на задължението за правилно посочване на размера на ГПР злепоставя и самата цел на Директива 2008/48/ЕО да има единен съпоставим прозрачен пазар на кредитите, защото по този начин потребителят не може да сравни продуктите адекватно. Целта на уредбата на ГПР е чрез императивни норми да се уеднакви по еднозначен начин изчисляването и посочването на ГПР на кредита и това да служи за съпоставка на кредитните продукти и да ориентира икономическия избор на потребителя. обстоятелството дали е правилно изчислен и посочен ГПР се установява на база изискванията на единната формула, залегнала в самата Директива 2008/48/ЕО /и транспонирана в ЗПК/, поради което същата има и нормативно значение. Горепосаните такси /в това число и начислената такса за експресно разглеждане/ безспорно попадат в изискванията на Директивата - те са предвидими общи разходи, които обуславят сключването на договора при тези условия и са предварително заложиени. По тези съображения тези клаузи изискват размерът им да се включи в общия размер на разходите и от

там в ГПР. Ето защо счита, че неправилното изчисляване и посочване е самостоятелно основание за недействителност на договора. В подкрепа на това е и обстоятелството, че посочването на ГПР е изведено като съществено условие на договора. Това следва и от сравнителноправния прочит на уредбите на държавите от ЕС, имплементираща Директива 2008/48/ЕО/, както и практиката на СЕС, където това изискване последователно и ясно е формулирано и затвърждавано. Смята, че от гореизложеното е единствено изводимо, че грешното посочване на размера на ГПР следва да се приравни на хипотезата на непосочен ГПР по смисъла на чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК, респективно целият договор следва да се обяви за недействителен на основание чл. 22 от ЗПК. Смята, че посочването в договора на размер на ГПР, който не е реално прилаганият в отношенията между страните, представлява „заблуждаваща търговска практика по смисъла на чл. 68д, ал. 1 и ал. 2, т. 1 от ЗЗП, както и по смисъла на правото на ЕС. Посочва, че в този смисъл е и Решение от 15.03.2012 г. по дело С-453/10 на СЕС „Търговска практика, състояща се в посочването в договор за кредит на по-нисък от действителния годишен процент на разходите, трябва да се окачестви като „заблуждаваща“ по смисъла на член 6, параграф 1 от Директива 2005/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2005 година относно нелоялни търговски практики от страна на търговци към потребители на вътрешния пазар и за изменение на Директива 84/450/ЕИО на Съвета, Директиви 97/7/ЕО, 98/27/ЕО и 2002/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (ЕО) № 2006/2004 на Европейския парламент и на Съвета („Директива за нелоялните търговски практики“), доколкото тя подтиква или е възможно да подтикне средния потребител да вземе решение за сделка, което в противен случай не би взел. Счита, че Договорът за потребителски кредит е нищожен и на основание чл. 11, ал. 1, т. 9 вр. чл. 22 от ЗПК вр. чл. 26, ал. 1, пр. 2 от ЗЗД, тъй като клаузата за възнаградителна лихва /ГЛП/ е нищожна поради противоречие с добрите нрави. Смята определения от кредитодателя размер на възнаградителната лихва (в който се включва таксата за експресно разглеждане) за изключително висок и противоречащ на добрите нрави, тъй като надвишава трикратния размер на законната лихва за необезпечени заеми, респ. двукратния размер на законната лихва за обезпечени заеми. В тази връзка недействителността на уговорката относно договорната лихва води до нищожност и на целия договор /per argumentum чл.11, ал. 1, т. 9 вр. чл. 22 от

ЗПК/. На самостоятелно основание счита, че Договорът за потребителски кредит е нищожен на основание чл. 11, ал. 1, т. 11 вр. чл. 22 от ЗПК, тъй като не е посочен съществен елемент от неговото съдържание, а именно условията за издължаване на кредита от потребителя, включително погасителен план, съдържащ информация за размера, броя, периодичността и датите на плащане на погасителните вноски, последователността на разпределение на вноските между различните неизплатени суми, дължими при различни лихвени проценти за целите на погасяването. Счита, че Договорът за потребителски кредит е нищожен и на основание чл. 11, ал. 1, т. 20 вр. чл. 22 от ЗПК, тъй като не е посочен съществен елемент от неговото съдържание, а именно наличието или липсата на право на отказ на потребителя от договора, срока, в който това право може да бъде упражнено, и другите условия за неговото упражняване, включително информация за задължението на потребителя да погаси усвоената главница и лихвата съгласно чл. 29, ал. 4 и 6 от ЗПК, както и за размера на лихвения процент на ден. Твърди, че има разлика между посочената в процесния договор за потребителски кредит сума, подлежаща на връщане, и тази, която ищецът реално е върнал на ответното дружество. Поради това смята, че клаузите в процесния договор не са формулирани по ясен и недвусмислен начин, съгласно изискванията на чл. 147 ал. 1 от ЗЗП и разглеждани както самостоятелно, така и в съвкупност с останалите уговорки, не позволяват на потребителя да прецени икономическите последици от сключване на договора - чл. 143, ал. 2, т. 19 от ЗЗП. На следващо място смята, че процесният договор е унищожаем на основание чл. 33, ал. 1 от ЗЗД с оглед сключването му поради крайна нужда и явно неизгодни условия. Твърди, че С.С. е бил принуден да сключи Договора за кредит, предвид обстоятелството, че се е намирал в крайна нужда. Към този момент той не е разполагал с достатъчно финансови средства да задоволи своите и на неговото семейство основни потребности - заплащане на разходи за комунални услуги, храна и други разходи от неотложен характер. Именно тези обстоятелства са оказали влияние върху формирането на вътрешната му воля да сключи договора. Твърди, че при условие, че тези факти не са били налице С.С. нямало да сключи процесния договор, а най-малкото със сигурност нямало да го сключи при тези условия. Твърди, че са налице явно неизгодни условия по процесния договор с оглед драстичното несъответствие и несъразмерност в стойността на насрещните престации. Твърди, че е получил сумата в размер на 860.00

лева, като впоследствие е върнал сумата от 1046.87 лева, респективно ответното дружество реално е получило възнаграждение за предоставения заем в размер на 186.87 лева или печалба за предоставената услуга в размер на близо 50 %. Счита, че това обстоятелство явно не съответства на пазарните и икономически условия в страната към момента на предоставяне на заема - 14/09/2018 г. Евентуално, ако бъде приет договора за валиден и действителен, смята, че са нищожни на основание чл. 26, ал. 1, пр. 1 от ЗЗД поради нарушение на закона, чл. 26, ал. 1, пр. 2 от ЗЗД поради нарушаване на добрите нрави, респективно на основание чл. 146 от ЗЗП поради неравноправност, отделните клаузи от процесия договор. Твърди, че ответното дружество е отпуснало на ищеца заем в размер на 860.00 лева, като впоследствие С.С. е погасил и превел на ответното дружество изцяло сумата в общ размер на 1046.87 лева. Излага съображения, че съгласно разпоредбата на чл. 23 от ЗПК „Когато договорът за потребителски кредит е обявен за недействителен, потребителят връща само чистата стойност на кредита, но не дължи лихва или други разходи по кредита“.

Моли да бъде осъден на основание чл. 23 вр. чл. 22 от ЗПК вр. чл. 55, ал. 1, предл. I от ЗЗД ответника „****“ ЕООД, с ЕИК: ***, със седалище и адрес на управление: ***, представлявано от З.С.Р. и А.М., да заплати на С. Р. С., ЕГН: *****, живущ в ***, сумата в размер на 186.87 лева /сто осемдесет и шест лева и осемдесет и седем ст./, представляваща недължимо платени суми по потребителски кредит, ведно със законната лихва върху нея, считано от датата на депозиране на настоящата искова молба до окончателното ѝ изплащане. Претендира направените деловодни разноски.

В срокът по чл. 131 от ГПК е постъпил писмен отговор от ответника, в който оспорва изцяло основателността на предявения иск от страна на ищеца. Оспорва и обстоятелствата, на които се основава искът. Моли искът да бъде отхвърлен като необоснован и недоказан. Твърди, че ищецът не е представил платежни нареждания към своята искова молба. Твърди факти, без да представи доказателства за тях. Следователно те са недоказани. Щом ищецът твърди, че на определена дата има плащане на конкретна сума, следва да представи необходимите документи- платежно нареждане или вносна бележка. В противен случай твърдения факт е недоказан. Излага съображения, че съгласно правилото за доказателствената тежест, заложено в чл. 154 ГПК, щом страна твърди обстоятелства и факт, от които черпи права за себе си

трябва да ги докаже. В случая се твърди плащане от страна на г-н С.. Той следва да представи платежните нареждания или вносните бележки. А такива документи не са представени. Следователно тази твърдения са недоказани. Въз основа на тях е базиран иска на ищеца. От това прави извод, че искът не е обоснован и не е доказан. Следователно съдът следва да отхвърли предявения иск като необоснован и недоказан. Оспорва всички твърдения от страна на ищеца относно плащане. Счита, че ответникът съгласно правната доктрина и утвърдената съдебна практика може да си позволи да остане пасивен. Достатъчно е просто да оспори предявеният иск и да спре до тук. Защото той няма задължението да извършва пълното доказване. Той може да си послужи с предявяване на един отрицателен юридически факт. Все пак, ако ответникът пожелае, може както самия ищец, да формулира теза и да ангажира ресурси и процесуални усилия в подкрепа на формулираната от него теза. Правната доктрина и съдебната практика определят това като- насрещно доказване. В тази връзка, моли съда да разгледа твърденията на ищеца през призмата на правилото за полагане грижата на добрия стопанин спор. Ищецът трябва да си представи платежните документи, защото това са неговите лични средства. Твърди, че има валидно сключен договор за кредит по смисъла на чл. 8 ЗЗД във връзка с чл. 9 ЗЗД във връзка с чл. 240 ЗЗД във връзка с чл. 6 ЗПФУР. Твърди, че всички закови изисквания са спазени. Счита, че твърдението, че чл. 8 ЗПФУР и нормите на ЗЕДЕУУ не са спазени са голословни. Не са подкрепени с аргументи и доказателства. „***“ ЕООД категорично ги оспорва и заявява, че всичката необходима информация е на сайта и е предоставена на вниманието на кандидатстващия за кредит. Твърди, че между страните е сключен Договор за кредит № ***, сключен на 14.09.2018г. между г-н С.С. в качеството му на кредитополучател и „***“ ЕООД в качеството му на кредитодател. Твърди, че това не е първият и респективно единствен кредит на г-н С., който „***“ ЕООД му отпуска. Твърди, че това е 11-тия договор за кредит, който г-н С. сключва с „***“ ЕООД, а след като е погасил задължението си по него, г-н С. е изтеглил още 5 (пет) кредита. Твърди, че ищеца е ползвал общо 16 пъти кредитните услуги на „***“ ЕООД. На негово име в системата на ответник има 16 броя Договори за кредит, по тези Договори има Анекси за допълнителна изтеглена сума, за нова падежна дата и т.н. Респективно твърденията, че г-н С. не знае за какво дава съгласието си, или не знае точните параметри на уговорената престация и задължението са

необосновани. Твърди, че всякакви твърдени в посока, че г-н С. не е доволен от предоставената услуга, или не е доволен от условията на услугата са необосновани и не следва да бъдат уважени. Счита, че един кредитополучател не се обръща за кредит и то онлайн кредит толкова пъти, ако не е доволен. Твърди, че Договор № *** е сключен на 14.09.2018г. Съгласно този Договор, „***“ ЕООД отпуска на г-н С.С. сума в размер на 860,00. Срока за погасяване на задължението по Договора е 30 дни, падежната дата по кредита е 14.10.2018г. Съгласно Договора кредитополучателят трябва да заплати на кредитора сума в размер на 1046,87 лева (хиляда четиридесет и шест лева и осемдесет и седем стотинки), за да има пълно погасяване на задължението по кредита. Твърди, че отпуснатата сума по кредита е усвоена от кредитополучателя посредством касите на „***“ АД. Кредитополучателят е отбелязал този начин на усвояване на отпуснатата сума. Като съответно в тези 1046,87 са включени: Главница в размер на 860,00 лева, Договорна лихва в размер на 28,97 лева и Такса експресно разглеждане (която твърди, че в действителност не е никаква такса по смисъла на ЗПК, а това е пазарното, т.е. маркетинговото название на допълнителна, незадължителна, възмездна услуга) в размер на 157,90 лева. Твърди, че на 14.09.2018г. г-н С.С. е посетил техния уеб сайт- ***. Там той е влязъл в своя потребителски профил. Потребителският профил е бил създаден от самия него при кандидатстването за първия му кредит от ответното дружество. Твърди, че потребителският профил е защитен с парола, която само г-н С. знае. Потребителският профил е индивидуализиран и персонализиран, т.е. един потребител може да има само един потребителски профил. Това е така, защото в потребителския профил се съдържат трите имен, ЕГН, номер лична карта, постоянен и настоящ адрес, както и контактна информация. Един човек може да има само едно ЕГН. Твърди, че след като е влязъл в своя профил той е определил желаната сума- в случая 860,00 лева и срока за погасяване- в случая 30 дни. Възползвал се от допълнителна, незадължителна, възмездна услуга по експресно разглеждане и връщане на отговор относно заявката. След това е натиснал бутона „Кандидатствай“. Твърди, че след натискането на този бутон, като втора стъпка от процеса по кандидатстване, на екрана на устройството, от което кандидатства г-н С., се е заредил Формуляр за кандидатстване. Той съдържа персонална информация- трите имена, ЕГН, лична карта, както и контактна информация- актуален телефон, актуална електронна поща (e-mail),

постоянен и настоящ адрес. Твърди, че тази информация е предоставена от кандидатстващия във връзка още с първото му кандидатстване, когато е проведена и регистрацията на потребителя, т.е. създаването на потребителския профил и попълването му с информация. Посочена е желаната сума, посочен е и срока за погасяване. Посочен е и начин на усвояване на сумата- в случая това са касите на „***“ АД. Твърди, че след като се е уверил, че няма разминаване и информацията отразена в този формуляр съответства на действителността г-н С. е натиснал бутон „Продължи“. Твърди, че след натискането на бутон „Продължи“, като трета стъпка от процеса по кандидатстване, на екрана са се заредили Общите условия по Договора и Стандартния европейски формуляр. На екрана на устройството се показва и примерен вариант на това как би изглеждал Договора за кредит и какво се съдържа в него, ако процесът по кандидатстване бъде доведен до край и съответно заявката бъде одобрена. По този начин „***“ ЕООД изпълнява своето задължение да предостави пълна и подробна преддоговорена информация на кандидатстващото за кредит лице. Отчитайки колко важен етап от кандидатстването е това, „***“ ЕООД така е оформило тази информация, че чисто технически е невъзможно да бъде събрана и визуализирана на един екрана. Потребителят трябва да премине през цялото съдържание на текста или като ползва колелцето на мишката или плъзгащата лента от дясната страна на екрана, т.нар. скролване. Твърди, че с други думи- по никакъв начин запознаването с тази информация не може да бъде заобиколено или прескочено. Поради изложеното счита, че твърденията изложени в исковата молба, че не е предоставена Преддоговорната информация не съответстват на действителността. Твърди, че след като е натиснал бутон „Подпиши“ заявката на г-н С.С. е пристигнала при ответното дружество за проверка и одобрение. Тя е обработена с приоритет. Г-н С. е отбелязал, че желае да се възползва от експресна услуга по разглеждане и обработка на документите. В рамките на 15 (петнадесет) минути, са направени проверките за кредитната му история в ЦКР, за актуален работодател и трудови доходи в НОИ и по номер лична карта да се провери дали личната карта е валидна. Това е така, защото г-н С. е пожелал да ползва експресна услуга. Ясно и недвусмислено е обективирал своето желание още в самото начало на процедурата. Твърди, че след това г-н С. е бил информиран, че заявката му за кредит е одобрена и сумата е отпусната. Тя може да бъде

усвоена от него на касите на „***“ АД. Заявената сума в размер на 860,00 лева е била преведена на касите на „***“ АД с основание: „ЕГН***** ****“. Твърди, че веднага се разпознават ЕГН-то и номера на кредита на г-н С.. С други думи преводът е индивидуализиран по основание и персонализиран според получател. Г-н С. е определил начина на получаване на сумата. А Договорът за кредит № *** / 14.09.2018г. под формата на pdf-файл е бил изпратен на г-н С. на посочената от него електронна поща (e-mail адрес) да си го съхранява в своя личен архив. Твърди, че е следвало по кредита да бъде заплатена сума в размер на 1046,87 лева, но кредитополучателят на 03.10.2018г. е заплатил сума в размер на 1036,25 лева. Заплатената сума е била отчетена като пълно погасяване на задължението по кредита. С други думи било е взето под внимание факта, че плащането се прави преди настъпването на падежната дата и са били активирани преференциални условия за погасяване. „***“ ЕООД оспорва твърденията на ищеца относно ГПР по Договора. Тези негови твърдения не са нито законово обосновани, нито договорно обосновани. Твърди, че ГПР е в законово определените граници, като включва само един компонент и това е Договорната лихва, която на свой ред е приравнена на годишна база. В исковата молба ищецът твърди, че ГПР по Договор за кредит № *** / 14.09.2018г. е в размер на 260,75%. Оспорва това твърдение. Счита, че исковата молба ищецът е допуснал съществена грешка, защото не е съобразил, че ГПР е подробно уредено в Закона за потребителския кредит. Не е извел релевантните факти от Договора за кредит и не ги е подвел под законово разписаните норми в ЗПК. Счита, че в исковата молба са почерпени аргументи само и единствено от чл. 19 ал. 1 ЗПК. Но това не е достатъчно. Счита, че най-малко написаното в чл. 19 ал. 1 ЗПК следва да бъде отнесено към чл. 19. ал. 2 ЗПК, чл. 19 ал. 3 ЗПК, чл. 19. ал. 4 ЗПК и параграф 1 т.1 от Допълнителните разпоредби на ЗПК и параграф 1 т.2. от Допълнителните разпоредби на ЗПК. В чл. 19 ал. 1 ЗПК са подробно и изчерпателно изброени компонентите на ГПР. От тях „***“ ЕООД в своята търговска практика ползва само и единствено Договорната лихва. Съгласно чл. 19 ал. 4 ЗПК след като се направи сбор на всички компоненти заложили в ГПР, получената стойност не може да надхвърля 5 (пет) пъти заложеното по ЗЗД. Твърди, че това означава, че в процесния случай Договорната лихва- бъдейки единствен компонент на ГПР, не може да надхвърля 5 (пет) пъти заложеното по ЗЗД. Но по Договор за кредит № *** /

14.09.2018г. е заложено Договорна лихва в размер от 40,98%, след приравняване на годишна база се получава 49,6%, а не твърдените 260,75%. Твърди, че в исковата молба ищецът е изложил редица неверни твърдения относно т.нар. такса експресно разглеждане. Счита, че не е отчел правната и функционална природа на тази така наречена такса. Твърди, че тази такса експресно разглеждане е цената за допълнителна услуга, която има отношение към първоначалните етапи на кандидатстването, когато още намали Договор, а само намерение за встъпване в Договорни отношения. Твърди, че такса експресно разглеждане не влиза в ГПР. В чл. 19 ал.1 ЗПК е описано какво се включва като компоненти и за да няма разминаване във възприятията (тълкуване и разбиране) са посочени изключенията в чл. 19 ал. 3 ЗПК, като в параграф 1 т.1 и т.2 от Допълнителните разпоредби на ЗПК се дават дефинициите. Твърди, че няма как да бъде отнесена тази условно наречена такса експресно разглеждане на заявлението, която сама по себе си е маркетинговото, т.е. пазарното название на една допълнителна услуга, към така разписаната норма. Твърди, че няма как да бъде идентифицирана тази условно наречена такса експресно разглеждане към който и да е от компонентите, заложили и дефинирани от ЗПК. Ищецът може единствено да възрази като заяви, че законодателят е записал в чл. 19 ЗПК- „такси“, т.е. да си послужи с инструментите на общото лингвистично тълкуване. Този аргумент следва да бъде приет за правно ирелевантен, защото освен общо лингвистично тълкуване тук трябва да се направи и функционалното тълкуване. Това е така, защото законодателят не просто е заложил едни термини, а е определил как следва да се тълкуват и разбират, т.е. дал е техните дефиниции и функционални характеристики. Общо лингвистичното тълкуване винаги отстъпва пред юридическото тълкуване. Ето защо тази така наречена такса експресно разглеждане не може да бъде подведена под нито една от тях. Твърди, че тази така наречена такса експресно разглеждане не попада и в пределите на чл. 10а ал. 2 ЗПК. Таксата експресно разглеждане е допълнителна, незадължителна услуга. Тази услуга се предоставя на кандидатстващия за кредит и действа само и единствено по отношение на отговора, който кандидатстващия и за кредити на свой ред потенциален кредитополучател ще получи. Тази такса няма обвързващ характер. Ако кандидатстващия за кредит желае може да я използва, ако ли пък не желае- не я използва. В случай, че не ползва тази допълнителна, незадължителна услуга,

заявката си е напълно валидна. Тя ще бъде разгледана и обработена. Респективно „***“ ЕООД ще върне отговор отчитайки стандартния срок за извършване на необходимите проверки. Излага аргументи, че чл. 10а ал. 2 ЗПК ясно и недвусмислено говори за действия, свързани с усвояването и управлението на кредита. Но такса експресно разглеждане не може да бъде причислена нито към действия по усвояване на кредита, нито към действия по управляване на кредита. Твърди, че такса експресно разглеждане няма отношение към договора, а към отговора, т.е. тази допълнителна и незадължителна услуга предшества договора и има отношение само и единствено към това колко бързо кандидатстващия за кредит ще получи своя отговор- дали до 15 минути или до няколко дни. Твърди, че посочената такса има своята уредба в т.2 от Общите условия по Договора. Кандидатстващият за кредит веднага я вижда като стойност в процеса на кандидатстване и дава своето съгласие с конклюдентни действия. Ако не е съгласен може просто да прекъсне процеса по кандидатстване или пък да се върне назад и да се откаже от ползването на тази услуга. Тя има обвързваща сила само и единствено за „***“ ЕООД. А именно- веднъж обективизирано, че кредитополучателят желае да получи експресен отговор, т.е. заявката му да бъде обработена в рамките на 15 минути и да разбере дали е одобрен или не. Респективно „***“ ЕООД е длъжен да върне отговор и респективно да осигури уговорената престация. Ето защо това е допълнителна услуга, която хронологически, чисто времево предхожда процедурата по кандидатстване, тя се вгражда функционално към нея, като я модифицира. Твърди, че договорната лихва не нарушава нормите нито на ЗЗД, нито на ЗПК. Задължението по процесния договор е лихвоносно, т.е. негов съществен белег е пораждането на акцесорно задължение за лихва. „***“ ЕООД желае да се позове на чл. 240 ал. 2 ЗЗД, който изрично определя правото на „***“ ЕООД да начислява лихва, ако има писмена уговорка. А такава писмена уговорка има. Тя се намира в т.6 от Общите условия по Договора. Посочва, че „***“ ЕООД не е банкова финансова институция, поради което ищецът погрешно се позовава на правила, уреждащи банковото кредитиране. Възнаградителната договорна лихва по своята правна и икономическа природа е цената, т.е. възнаграждението, което се заплаща на кредитора за ползването на предоставените парични средства. Това е цената на финансовия ресурс, който е бил предоставен на потребителя за уговорения срок на ползване. Твърди, че в Закона за електронния документ и

електронните удостоверителни услуги (ЗЕДЕУУ) няма изискване електронния документ да бъде подписан с квалифициран електронен подпис, за да бъде валиден. В чл. 3 ал. 1 ЗЕДЕУУ е заложена легалната дефиницията за електронен документ. Чл. 3 ал. 1 ЗЕДЕУУ на свой ред препраща към чл. 3 т. 35 от Регламент № 910 от 2014г. А там вече е записано- „електронен документ“ означава всяко съдържание, съхранявано в електронна форма, по-специално текстови или звуков, визуален или аудио-визуален запис. Щом отговаря на тези изисквания всеки един електронен документ е валиден. Следователно Договор за кредит № *** / 14.09.2018г. бъдейки pdf (текстови) файл напълно отговаря на изискванията на ЗЕДЕУУ. Посочва, че в чл. 13 ал. 1 ЗЕДЕУУ се съдържа легалната дефиниция за електронен подпис. Чл. 13 ал. 1 ЗЕДЕУУ на свой ред препраща към чл. 3 т. 10 от Регламент № 910 от 2014г. А там вече е записано- „електронен подпис“ означава данни в електронна форма, които се добавят към други данни в електронна форма или са логически свързани с тях, и които титулярят на електронния подпис използва, за да се подписва. В чл. 13 ал. 3 ЗЕДЕУУ се съдържа легалната дефиниция за квалифициран електронен подпис. Чл. 13 ал. 3 ЗЕДЕУУ на свой ред препраща към чл. 3 т. 12 от Регламент № 910 от 2014г. А там вече е записано- „квалифициран електронен подпис“ означава усъвършенстван електронен подпис, който е създаден от устройство за създаване на квалифициран електронен подпис и се основава на квалифицирано удостоверение за електронни подписи. Дефиницията за усъвършенстван електронен подпис е заложена в чл. 3 т.11 от Регламент № 910 от 2014г. А там е записано- „усъвършенстван електронен подпис“ означава електронен подпис, който отговаря на изискванията, посочени в член 26 от Регламент № 910 от 2014г. Моли да бъде прието, че няма изискване електронния документ да бъде подписан с квалифициран електронен подпис. За да имаме валиден електронен документ, той трябва на свой ред да е резултат от валидно електронно изявление, което трябва да е персонализирано, т.е. да е ясно кой е неговият титуляр и адресат. След като волеизявлението идва от потребителския профил на г-н С.С., който е защитен с парола, която той е измислил и в този профил се съдържа лична информация, като ЕГН, номер лична карта, три имена, постоянен адрес, следва да се приеме, че е ясно кой е титулярят електронното изявление. А щом се ползва онлайн платформата на „***“ ЕООД, защото потребителският профил е именно в нея, ясно е и кой е

адресат на въпросното електронно изявление. Твърди, че липсват доказателства за действително заплатен ***ски хонорар. Възразява срещу отправеното искане да бъде присъден ***ски хонорар. В случай, бъде преценено, че следва да бъде присъден ***ски хонорар, моли да се вземе под внимание, че делото не се отличава с фактическа и правна сложност. Следователно трябва да бъде уважен до минималния размер и то само ако бъде доказано, че е действително заплатен, а не просто уговорен.

Възразява срещу направеното искане от страна на адв. Н. да му бъдат присъдени разноските. Разноските се присъждат на страната, която ги е направила, а не пропуссалния ѝ представител. Твърди, че „***“ ООД с ЕИК *** не е ***ско дружество по смисъла на Закона за ***урата. То не е регистрирано по реда на Закона за ***урата. Следователно не може да се ползва с този набор права и да предоставя юридически услуги. Твърди, че „***“ ООД е търговско дружество по смисъла на чл. 63 ал. 1 ТЗ във връзка с чл. 63 ал. 3 ТЗ, във връзка с чл. 113 ТЗ.

Съдът, като прецени събраните по делото писмени и гласни доказателства и съобрази доводите на страните, намира за установено следното:

Не е спорно по делото, че на 14.09.2018г. бил сключен договор за кредит № *** между „***“ ЕООД като заемодател и С.С. като заемател. Видно е, че съгласно договора на ищеца е бил предоставен заем от 860 лв., който е следвало да се върне в срок от 30 дни. Видно е, че лихвеният процент е фиксиран за срока на договора и е в размер на 40,98 %. Общият размер на всички плащания е бил 1046,87лв., която сума е сборът от общия размер на заемната сума и начислената договорна лихва по кредита при ГЛП 40,98%. В договора е посочено, че годишният процент на разходите е в размер на 49,60 %. Страните са договорили такса експресно разглеждане на кредита в размер на 157,90 лева, която е незадължителна услуга по искане на кредитополучателя за експресно разглеждане от кредитора на искането за отпускане на кредит и която гарантира експресна обработка на кандидатурата на кредитополучателя за отпускане на кредит.

Съдът възприема заключението на съдебно-счетоводната експертиза като обосновано, обективно, безпристрастно и компетентно. От него се установява, че ищецът е заплатил в полза на ответника сума в размер на

1036,25лв. на 03.10.2018г./предсрочно/, както следва: 860 лв. главница, 18,35 лева договорна лихва и 159,90 лева такса кспресно разглеждане на документи. Видно е също така от експертното заключение, че в ГПР е включена договорната лихва и същият е 49,6%, а ако се включат и всички други такси ще надвиши пет пъти законната лихва. /952 %/

Представени са и други неотнoсими доказателства.

При така установеното от фактическа страна, съдът приема следното от правна страна:

Според задължителната практика в т. 1 от ППВС № 1/1979 г., фактическият състав на неоснователното обогатяване по чл. 55, ал. 1, пр. 1 ЗЗД предполага преминаване на имуществени блага от една правна сфера в друга и начална липса на основание за разместване на благата. В тежест на ищеца по иск с правно основание чл. 55, ал. 1, пр. 1 ЗЗД е да докаже разместването на благата - напр. даване на вещь или плащане на определена сума пари, довело до намаляване на патримониума му, т.е. наличието на обедняване, а съществуването на основание за разместването подлежи на доказване от ответника. В настоящия случай, при съобразяване фактическите твърдения на страните по делото, в тежест на ответника е да докаже, че получената от ищеца сума в размер на 186,87 лв. е получена на правно основание.

Не е спорно между страните, че ищеца е платил на ответника сумата от 1036,25 лв. за изцяло и предсрочно погасяване по договор за кредит № ***/14.09.2018г. Ответника се позовава на уговорките в договора за връщане на предоставената по договора за заем главница, възнаградителна лихва и такса за експресно разглеждане като основание за получаване на сумата.

Съдът приема, че клаузата за такса експресно разглеждане на кредита е нищожна. Систематичното тълкуване на чл.10а, ал.1 и ал.2 от ЗПК разкрива целта на законодателя да разграничи таксите, дължими за допълнителни услуги, свързани с договора за потребителски кредит, и таксите, предвиждани за действия по усвояване и управление на кредита, като разрешава първите и забранява вторите. Експресното разглеждане на документи съдът намира, че е действие, което е свързано с усвояване или управление на кредита, въпреки че предхожда сключването му. Тази такса не спада към допълнителните услуги, които нямат пряко отношение към съществените престации, които

при договора за кредит са: 1. предоставяне на парична сума и 2. връщане на същата, заедно с уговорената възнаградителна лихва на определения падеж (от кредитополучателя). Допълнителните услуги са: такива по издаването на различни удостоверения, включително заверени копия от договора/погасителен план, известяване със СМС или по телефон за получено плащане, дължимо плащане, срок за плащане, и др. Всички тези действия са свързани с кредита, но не попадат в съществените задължения на страните, нито са задължително присъщи на договора за кредит, поради което е обосновано за предоставянето им кредитора да въведе такса, тъй като не са предвидени или предвидими при калкулиране на обичайните административни разходи по отпускането или управлението на един кредит. Експресното разглеждане на документите на потребителя няма отношение към съществените престации при договора за кредит, а именно с отпускането на кредита. По изложените съображения, съдът приема, че таксата за експресно разглеждане на кредита попада в обхвата на чл.10 ал.2 ЗПК, съгласно която Кредиторът не може да изисква заплащане на такси и комисиони за действия, свързани с усвояване и управление на кредита, поради което се явява нищожна.

Неснователно е възражението на ищеца, че договора е недействителен на основание чл. 19, ал. 1 вр. чл. 11, ал. 1, т. 10, тъй като в ГПР не е включена таксата за експресно разглеждане и ако беше включена, то ГПР би надвишил многократно законово определения максимален размер. Както беше посочено по-горе, клаузата за такса за експресно разглеждане е нищожна, поради което липсва основание начислената такса да бъде съобразена при изчисляване на ГПР. Сумата би следвало да участва при изчислението, в случай, че клаузата за уговарянето ѝ беше действителна.

Съдът намира за неоснователни възраженията на ищеца за недействителност на договора поради неспазване на разпоредбите на чл.11, ал. 1, т.9 ЗПК, доколкото това условие е приложимо при променливи лихвени проценти, а в настоящия случай изрично е предвидено, че се касае за фиксиран годишен лихвен процент-40, 98%. Както националният закон, така и Директива 2008/48/ЕО не поставят като изискване към съдържанието на договора посочване на компонентите на всяка една погасителна вноска- каква част от нея е за погасяване на главница и каква част- за лихва. В този смисъл е и даденото от СЕС тълкуване в Решение по дело C-42/15, което е

задължително за националните съдилища на основание чл. 633 от ГПК. Не е налице нарушение на разпоредбата на чл.11, ал.1, т.10 ЗПК, съобразно практиката на СЕС. Възнаградителната лихва има характер на цена на предоставената услуга, като нейната стойност, следва да се съизмерява, както със стойността на отпуснатия заем, така и със срока, за който се уговоря връщането, както и с обстоятелството дали е обезпечен. Съдът приема, че клаузата не противоречи на добрите нрави, по следните съображения: Към датата на сключване на договора е налице законово ограничение на максималния размер на възнаградителната лихва, по реда на чл.19 ал.4 от ЗПК /ДВ бр. 35/2014г в сила от 23.07.2014г./, където е посочено, че годишният процент на разходите, не може да бъде по-висок от пет пъти размера на законната лихва по просрочени задължения в левове и във валута, определена с постановление на Министерския съвет на Република България. Към датата на сключване на договора - законовата лихва е била 10,01%/основния лихвен процент на БНБ и 10 пункта/, а петкратния размер се явява 50,05% . Както бе посочено по- горе, ГПЛ е в 40,99%. Свободата на договаряне дава възможност при съвпадение на волите на съконтрагентите да уговорят лихва по предоставените в заем парични средства, в какъвто намерят за удачен размер, стига да не нарушават изискването на чл.19, ал.4 на ЗПК. Вземането на заемателя е рисково, тъй като не е гарантирано, при което и начисляването на по-висок процент на договорната лихва служи не само като форма на възнаграждение за ползване на предоставения от него в заем финансов ресурс, но и като цена на предоставяната от него услуга съобразена с степента на риска. В този смисъл не бива да се съпоставят договорните лихви с държавно определения размер на законовата лихва, която се дължи при неизпълнение или забавено изпълнение на задължение, тъй като правната им природа е различна.

Неснователо е възражението, че по договора липсва погасителен план. В договора е отразено, че срокът му е един месец, посочена е дата на отпускане на кредита и дата на връщане, което е на една вноска.

По отношение на възражението, че договора не регламентира право на отказ на кредитополучателя от договора съдът констатира, че в приложения по делото договор е отразено, че съгласно т.5.1 (лист 10 от делото) Кредитополучателят има право да се откаже от договора за кредит без нужда

да обосновава отказа си, в 14 дневен срок от сключването му, който отказ се подава писмено чрез известие за отказ до кредитодателя. С регламентиране на това право, кредитодателят е изпълнил задължанието си по чл.11 ал.1 т.20 ЗПК.

Ищецът твърди, че договорът не е подписан. Същият е сключен от разстояние и съгласно ЗПФУР не се изисква полагане на подпис на страните по договора. Договорът и приложенията към него са написани на ясен и четим шрифт, посочен е размера на главницата, размер на възнаградителната лихва. Посочен е размера на ГЛП и ГПР, които са в рамките на закона. Размерът на шрифта отговаря на изискванията на закона.

Възражението на ищеца, че договорът е сключен при крайна нужда, остана недоказано. Ищецът не е представил доказателства в тази насока и не е въвел фактически обстоятелства, на които се основава твърдението му.

Възражението, че договорът е сключен при явно неизгодни условия също се явява неоснователно. Както ГПР, така и ГЛП са в рамките на допустимия от закона размер.

При тези изводи, съдът приема, че процесният договор за заем е действителен и не намира приложение разпоредбата на чл.22 ЗПК.

Предвид гореизложеното искът се явява основателен и доказан за сумата от 157,90 лв., за която сума следва да бъде уважен, а за разликата до предявения размер от 186,87 лв. следва да бъде отхвърлен като неоснователен и недоказан.

На основание чл.78, ал.1 от ГПК, ответника следва да бъде осъден да заплати на ищеца, направените от него разноски в настоящото производство за държавна такса и депозит за ВЛ /50 лв.+200лв./съразмерно с уважената част на исковата претенция в размер на 211,24 лева.

На основание чл.78, ал.3 ГПК ищеца следва да бъде осъден да плати на ответника направените разноски за юрисконсултско възнаграждение /100 лв./ съразмерно с отхвърлената част на иска в размер на 15,50 лева.

На адв.Георги Чомпалов, който е осъществил безплатна правна помощ на ищеца, дължимото ***ско възнаграждение в минималния размер по Наредба №1/2004 се изчислява на 300лв. Съразмерно уважената част от иска следва да се присъди такова в размер на 253,49 лв.

По изложените съображения съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА на основание чл.55, ал.1, предложение първо ЗЗД ***, ***, със седалище и адрес на управление: *** **ДА ПЛАТИ** на С. Р. С., ЕГН*****, *** **сумата от 157,90 лева**, представляваща недължимо платена сума, а за разликата до предявения размер от 186,87 лв. **отхвърля иска като неоснователен и недоказан.**

ОСЪЖДА на основание чл.78, ал.1 ГПК ***, ***, със седалище и адрес на управление: *** **ДА ПЛАТИ** на С. Р. С., ЕГН*****, *** **сумата от 211,24 лв.** направени по делото разноски.

ОСЪЖДА на основание чл.78, ал.3 ГПК С. Р. С., ЕГН*****, *** **ДА ПЛАТИ** на ***, ***, със седалище и адрес на управление: *** **сумата от 15,50 лв.** направени по делото разноски.

ОСЪЖДА, **** АД, с ЕИК: ***, със седалище и адрес на управление: *** на основание чл. 38, ал.2 от ЗА, вр. с чл.78, ал.1 от ГПК, **ДА ЗАПЛАТИ** на *** Г.Г.Ч., ЕГН *****, адрес: ***, като процесуален представител на С. Р. С., **сумата от 253,49лв.**, представляваща ***ско възнаграждение за оказаната по производството безплатна правна помощ, дължима съразмерно уважената част

Решението подлежи на въззивно обжалване пред Плевенския окръжен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Плевен: _____